

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА
24 вересня
2003 року

№ 179 (3179)

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ВЕВДЮКА (Українформ).

У порт Севастополя з неофіційним візитом прибув корабель ВМС Італії «Віторно Венето» зі 140 курсантами Військово-морської академії цієї країни на борту.

На знімку: швартування корабля «Віторно Венето».

ДОСЛІВНО

СНІД боїться лідерства, партнерства й солідарності

Президент України Леонід Кучма переконаний, що залучення ресурсів Глобального фонду і Всесвітнього банку до розв'язання фінансових проблем профілактики ВІЛ-інфекції в Україні дасть можливість істотно поліпшити нинішню ситуацію в боротьбі зі СНІДом у країні. Про це він заявив на відкритті пленарного засідання високого рівня, присвяченого підсумкам 26-ї спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН «Управління декларації про відданість у справі боротьби проти ВІЧ/СНІДу» у Нью-Йорку. Президент відзначив, що Україна уперше зіткнулася з проблемою ВІЛ-інфекції в 1987 році, а починаючи з 1995-го поширення хвороби «набуло характеру епідемії». Сьогодні в Україні офіційно зареєстровано більш як 57 тисяч ВІЛ-інфікованих, які потребують невідкладної допомоги, а загальна кількість хворих на СНІД у країні в кілька разів більша. Кучма нагадав, що у своєму виступі Генсек ООН Кофі Аннан відзначив три найважливіші чинники подолання СНІДу — лідерство, партнерство і солідарність. «За два минулі роки світ наочно переконався в глибокій правдивості цих слів і у правильності обраного нами напряму дій», — підкреслив Президент.

У рамках заходів ООН, присвячених боротьбі з ВІЛ/СНІДом, Президент України провів у Нью-Йорку низку двосторонніх зустрічей із закордонними колегами і представниками Організації Об'єднаних Націй.

СИТУАЦІЯ

Коровай під загрозою

На Харківщині аграрії можуть не встигнути зібрати врожай через дефіцит пального. Як повідомив на селекторній нараді начальник Головного управління сільського господарства і продовольства облдержадміністрації Сергій Лобас, на 19 вересня в області було засіяно озимі культури на 395 тисячах гектарів, або 82 відсотки від плану. За його словами, може здатися, що з проведенням сільгоспробіт у регіоні все благополучно. «Але ми так не вважаємо. З цим можна було б погодитися, якби на календарі було 10, а не 19 вересня. До 25 вересня, коли завершуються припустимі терміни посіву на всій території області озимих культур, залишилися лічені дні, і немає жодних гарантій, що погодні умови будуть такими ж сприятливими», — цитує Сергія Лобаса ІА «ПроАгро».

Під час селекторної наради керівник повідомив про ситуацію щодо збиральних робіт. За його словами, окремі райони усе ще не можуть завершити збір круп'яних культур. Пробуксовують «кукурудзяни» жнива, що насамперед обумовлено дефіцитом пального. Соняшник зібрано тільки на 20 відсотках площ. Як уже повідомлялося в «ГУ», така ситуація, коли техніка в гарячу пору простоє через дефіцит дизельного палива або через «непід'ємну» для аграріїв ціну на пальне, спостерігається в низці областей. Ціни на дизпаливо і 76-й бензин зростають і минулого тижня — в середньому на чотири відсотки. Трейдери стверджують, що соларка, як і раніше, в дефіциті, тому розраховувати на стабілізацію цін якщо і варто, то не раніше наступного тижня.

(Закінчення на 2-й стор.).

ТОЧКА ЗОРУ

Темпи не ті

На Дніпропетровщині сімба озимих зернових якщо не призупинилася, то уповільнилася. Ні — з насінням проблем не виникає. Висококондиційного посівного матеріалу припасено стовідсотково до потреби — близько 110 тисяч тонн. Пальне з боєм надходить за пільговими цінами. Від нестачі солярки принаймні агрегати у полі не зупиняються. Тож 65 відсотків із планованих майже 540 тисяч гектарів засіяно. На парових площах пшеничка вже сходить. Біда інша, пояснив начальник облсільгоспроду Олександр Любич: в ґрунті вичерпується волога. Оскільки і насіння, і пальне аж ніяк не дешеві, у багатьох господарників не виникає бажання ризикувати. Все ж оптимісти знаходяться: 90 тисяч гектарів, очікується, буде засіяно найближчими днями. Ще тисяч 90 — після 27—28 вересня, коли синоптики обіцяють у регіоні місяцями невеликі опади, повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ

3 повагою до читача

Заступник голови Запорізької обласної ради Олександр Бережний: — Я — давній шанувальник «Голосу України». І не лише тому, що він подає інформацію, без якої заступникові голови обласної ради не обійтися у своїй повсякденній роботі. За нинішнього становища зі свободою слова в українській державі ціную газету насамперед як незаангажоване видання, що працює не на обслуговування вузькопартійних чи кланових інтересів, а охоплює весь політичний спектр, надає слово представникам різних політичних уподобань.

Різномпланова об'єктивна інформація в «Голосі України» — для читача мислячого. А така позиція газети, яка, на відміну від багатьох інших видань, не маніпулює громадською думкою, приваблює. Редакція «Голосу України» завжди з повагою ставиться до читача, а той відповідає їй взаємністю...

«ТРУБА ТУТ, КОРОЧЕ»

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Донбас, навіть будучи всеукраїнською кочегаркою, ще зберіг риси природної краси. Навіть естет-японець, уздрівши терикон під час сходу сонця, згадає свою рідну Фудзіяму. А комусь тутешні соняшникові поля нагадають Полтавщину. Одне слово, кожен знайде тут свій рай. Але, підійшовши ближче, побачить: то тут, то там із цього раю Бог

за щось хоче вигнати людей. Принаймні допускає, щоб закривалися шахти. Тому в селищах навколо тих шахт про Бога згадують хіба що в крутих ідіоматичних виразах. А то й не згадують, кажуть простіше: «Труба тут, короче!»

Репортаж з обезлюдненого раю читайте на 6-й сторінці.

У НОМЕР

виробництва ВАТ «Ніжинський механічний завод».

Вона призначена для випікання широкого асортименту житньо-пшеничного хліба різних сортів. Агрегат не поступається аналогам провідних фірм світу, хоч і коштує значно дешевше. Одне слово, машинобудівники підготували пекарям справжній подарунок. Адже потужності галузі та підприємства зокрема потребують оновлення.

Загинув, але контрабандний вантаж затримав

Під час виконання службового обов'язку загинув співробітник луганської митниці 43-літній Сергій Білоглазенко. Маючи на меті зупинити машину КРАЗ з контрабандним вантажем, що перетнула державний кордон з російської сторони і рухалася без державних номерних знаків, Сергій заскочив на підніжку кабінки, на ходу вибив скло дверця з боку водія і хотів висмикнути ключ запалювання. Але водій КРАЗу вчинив

опір і в результаті не впорався з керуванням авто. Машина з'їхала в кювет, повернулася і придавила митника. У Сергія Білоглазенка залишилися сиротами двоє дітей, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Пам'ятник винахідникові стрептоміцину

відкрито вчора у селі Нова Прилука Липовецького району на Вінниччині.

Лауреат Нобелівської премії Зельман Ваксман, який народився у цьому селі, у 1943 році зробив одне з найбільших відкриттів в історії людства — винайшов перший протитуберкульозний препарат, котрий широко застосовували також для лікування інших захворювань. Завдяки новим лікам вдалося врятувати мільйони життів, а вченого назвали благодійником людства, його прізвище занесено до списку ста видатних діячів світу минулого століття, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Барвисто
і
фасонисто

3

Невський
у
Рокитному

5

Зроби тату: цю або оту

8

Новий, але, може, й не останній, проект змін до Конституції

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Новий законопроект змін до Конституції України, який передбачає проведення виборів Президента у 2004 році та продовження повноважень Верховної Ради, що нині діє, до 2007-го, найближчим часом може бути направлений до Конституційного Суду. Про це журналістам повідомив постійний представник Президента в парламенті **Олександр ЗАДОРЖНИЙ**.

Він наголосив, що новий законопроект підписали 173 депутати. Цього разу, за його словами, не ставили за мету зібрати якомога більше підписів, а обмежилися лише необхідною кількістю в 150 голосів.

О. Задорожній сподівається, що висновки КС стосовно нового законопроекту будуть подані до парламенту майже одночасно з висновками щодо попереднього, розробленого з участю адміністрації Президента й підписаного 292 депутатами.

Водночас Олександр Задорожній підкреслив, що Президент України Леонід Кучма не висловлював жодної думки про цей законопроект. А переговори між членами парламентської більшості й представниками опозиційних партій тривають, бо постійно постають питання, які потребують узгодження. Зокрема, суперечки спричинюють положення про пропорційні вибори, позбавлення депутатських повноважень у разі виходу з фракції, за списками якої народного депутата було обрано до парламенту, та строки проведення виборів.

Проте представник Президента не виключив можливості появи ще одного законопроекту змін до Конституції.

Мужній крок голови

САМОВРЯДУВАННЯ

Минув рік відтоді, як ужгородським міським головою обрано **Віктора Погорелова**. З цієї нагоди на майдані **Шандора Петефі** відбулася відкриття зустріч із виборцями. Звітуючи, міський голова сказав, що протягом року вдалося створити 2360 робочих місць. Досягнуто це завдяки спорудженню підприємств з іноземними інвестиціями, зокрема, таких, як «Гроклін-Карпати», «Фем-інвест», «Ветшттайн-технік-Україна». Загалом в Ужгороді працюють 132 підприємства з іноземними інвестиціями, куди залучено 11 мільйонів доларів інвестицій.

До 500 гривень зросла зарплата в галузі економіки. Заборгованість з її виплати зменшено на 76 відсотків — з 2 мільйонів 262 тисяч до 540 тисяч гривень. Борги залишилися за збанкрутілими та збитковими підприємствами. Таких ще у місті залишилося

84. Надходження у міський бюджет становило шість мільйонів гривень. Ужгород став одним із небагатьох міст в Україні, де зарплату вчителям підвищено за рахунок місцевого бюджету.

Хоч повільно, але все ж доводять до ладу вулиці Уж-

города, зокрема, центральні. Відремонтовано транспортний та пішохідний мости через річку Уж, розчищено її русло. Завершується робота над генпланом Ужгорода.

Міський голова почув чимало пропозицій від городян — вжити рішучих заходів до підприємств, котрі працюють збитково або «лежать», та їхніх керівників. Дати раду «безгоспним» гуртожиткам, взяти їх на баланс міста. Навести лад із паркуванням автотранспорту тощо.

Звіт на майдані ужгородці назвали мужнім кроком голови.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

ПОДРОБИЦІ

Можливо, злий жарт, а як ні...

Печерське райуправління міліції Києва порушило кримінальну справу за фактом надходження анонімного дзвінка з повідомленням про те, що нібито готується замах на народного депутата України **Юлію Тимошенко**, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

Минулої неділі до київської міліції надійшов анонімний дзвінок про те, що на **Ю. Тимошенко** готується замах. Пізніше було встановлено, що телефонували з телефону-автомата на Кріпосному провулку. Як повідомляє пресслужба «Батьківщини», до приймальні **Ю. Тимошенко** зателефонував черговий міського управління міліції підполковник **Сергій Сергєєв** і в розмові з помічником депутата повідомив, що надійшла інформація про підготовку замаху на **Юлію Володимирівну**. У зв'язку з цим правоохоронні органи вважають за потрібне попередити одного з лідерів української опозиції про ймовірну загро яку житттю. В прес-службі **Ю. Тимошенко** не коментують цей інцидент.

За словами начальника Центру громадських зв'язків МВС України **Олександра Зарубицького**, співробітники міліції під'їхали до офісу **Юлії Тимошенко** і запропонували їй охорону. Однак депутат відмовилася.

Кримінальну справу порушено за статтею 259 частиною 1 Кримінального кодексу України — свідомо невинуватив повідомлення про загрозу безпеці громадян.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Нагорода за небайдужість

Понад п'ятдесят слухових апаратів мешканцям Новоград-Волинського, Баранівського, Ємільчинського та Олевського районів Житомирської області безплатно передав народний депутат **Валентин Савицький**.

Одним із найголовніших напрямів своєї діяльності він завжди вважав надання допомоги землякам для покращання їхнього здоров'я. За його словами, найближчим часом плановано здійснити ще дві програми — протезування зубів інвалідам та лікування захворювання очей.

А нещодавно за добре серце та небайдужість до своїх виборців **Валентина Савицького** нагороджено орденом «За заслуги перед Новоград-Волинським районом».

Віктор САВИЦЬКИЙ.

Фото Володимира РЕПКА (Україноформ).

Головне — проекти ядерної безпеки

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Зміцнення технічного співробітництва з МАГАТЕ в галузі ядерної науки, технологій та їх використання було і залишається пріоритетним напрямом співпраці України з цим міжнародним агентством. Про це говорив у своєму виступі на 47-й сесії Генеральної конференції МАГАТЕ, яка днями відбулася у Відні, керівник офіційної делегації України, Міністр палива та енергетики **Сергій Єрмилов**. Про це йшлося і на брифінгу, проведеному головою Державного комітету ядерного регулювання **Вадимом Грищенком**.

З фінансовою допомогою МАГАТЕ в нашій країні виконується 8 національних і 27 регіональних проектів. Головні напрями технічного співробітництва для України — це проекти, орієнтовані на ядерну та радіаційну безпеку ядерних об'єктів і об'єктів поводження з радіаційними відходами, забезпечення безпеки та збереженості радіоактивних джерел іонізуючого випромінювання, а також сприяння нероз-

повсюдженню ядерної зброї через застосування режиму гарантій тощо. У рамках цих проектів, наголосив **Вадим Васильович**, здійснюється передача досягнень міжнародної ядерної науки і технології національним фахівцям та організаціям, що несуть відповідальність за забезпечення ядерних установок.

А на сесії розглядали звіт про роботу та фінансову діяльність агентства минулого

року, пропозиції про програму та бюджет, технічне співробітництво країн у реалізації проектів, спрямованих на розвиток нових технологій безпечної експлуатації АЕС та підвищення безпеки діючих ядерних блоків у 2004—2005 роках.

Довідка. Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) є провідним урядовим форумом науково-технічного співробітництва у сфері мирного використання ядерної технології, контролю та розвитку використання ядерної енергії. Директивні органи агентства — Рада керуючих та Генеральна конференція, яка складається з усіх країн-членів. За станом на вересень нинішнього року членами МАГАТЕ є 137 країн. Серед них і Україна.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

СИТУАЦІЯ

Коровай під загрозою

(Початок на 1-й стор.).

Природно, господарства від такої «підтримки» з високих столичних кабінетів, де, як і раніше, обіцяють «залити» село нафтопродуктами за прийнятними цінами, після закінчення агросезону будуть у ще більших збитках. На думку голови Комітету ВР з питань аграрної політики і земельних відносин народного депутата **Івана Томича**, за сім місяців поточного року аграрні господарства майже втричі скоротили виробництво сільськогосподарської продукції. Згідно з прогнозами порівняно з минулим роком у 2003-му рівень збитковості підприємств АПК збільшиться з 60 до 70—75 відсотків.

Водночас у Мінрагполітики зберігають оптимістичний спокій. Темпи осінньо-польових робіт задовільні, прокоментував ситуацію міністр **Сергій Рижук**. «Якщо десь і не сіється, то це тому, що нема дощу — недостатня вологість. Треба або сіяти в цілком сухий ґрунт, щоб насіння чекало продуктивної вологи, або почекаати. У нас час є», — сказав він журналістам.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область. На знімку: відкриття пошти в Тарасівцях.

Сергій СУЛИМА.

В одному з найбільших і найстаріших сіл Буковини — Тарасівцях — введено в експлуатацію нову телефонну станцію на 600 номерів. А поштове відділення справило новосілля у гарній двоповерховій споруді. Тут створено всі умови для швидкого і якісного обслуговування відвідувачів. Обсяг роботи у зв'язківців великий, в селі мешкають 1460 пенсіонерів. Кожному з них листові доставкиють пенсію, а перредплатникам — майже дві тисячі газет і журналів, у тому числі 100 примірників «Голосу України». Для листонош, які обслуговують віддалені дільниці, придбано велосипеди.

— Новоселицький район, — каже генеральний директор

РІЧНИЦЯ

Університетські іменини

Київський національний університет імені Тараса Шевченка відзначив 169-ту річницю від дня заснування

Університет Святого Володимира — саме під такою назвою заклад створено 1834 року. З того часу тут підготовлено 300 тисяч фахівців та близько 33 тисяч кандидатів та докторів наук.

У святковий день на фасаді факультету кібернетики відкрили меморіальну дошку академікові НАН України **Віктору Глушкову**. Потім був парад курсантів Військового інституту та покладання квітів до пам'ятника **Тарасові Шевченку** і пам'ятної дошки викладачам та студентам, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни.

Після цього відбулося урочисте засідання Вченої ради університету. На захід завіта-

ло чимало поважних гостей, зокрема, віце-прем'єр-міністр України, колишній випускник університету **Дмитро Табачник** та міський голова **Олександр Омельченко**.

Закордонних гостей представляв **Ерхард Рой Він**, професор **Констанського** університету, доктор соціальних наук, почесний доктор Київського університету. Цей пан уже 34-й раз відвідує столицю України. Науковець, який вивчає проблеми Холокосту, подарував 20 книг відповідної тематики Національній парламентській бібліотеці.

Свято завершилося гала-концертом майстрів мистецтва та художніх колективів на стадіоні студмістечка.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

Ужгород став одним із небагатьох міст в Україні, де зарплату вчителям підвищено за рахунок місцевого бюджету

Мільйон працівників і п'ять мільярдів боргів

У житлово-комунальному господарстві України працює майже один мільйон робітників. Тут зосереджено 25 відсотків основних засобів виробництва, що їх залучено в економіці держави. Водночас — це найзатрепаніша галузь нашого господарства.

Якщо перелічити недоліки, які нагромаджено в комунальному секторі — лише заборгованість з оплати житлово-комунальних послуг становить 5,3 млрд. грн., 70 відсотків міського електротранспорту пиллягає списанням, безлад у сфері цінової політики на ринку послуг, — то все це можна назвати загрозою національній безпеці країни. На цьому наголосив, відкриваючи дев'ять всеукраїнські муніципальні слухання «Житлово-комунальна реформа — першочергове завдання місцевого та регіонального розвитку», Міністр Кабінету Міністрів України **Анатолій Толстоухов**.

Головна мета слухань: здійснення громадсько-професійної експертизи проекту загальнодержавної програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2004-2010 роки, підготовленої Кабміном, яка має бути подана на розгляд Верховної Ради.

В обговоренні проекту беруть участь міські, сільські і селищні голови, науковці, експерти Ради Європи, народні депутати, урядовці, працівники адміністрації Президента.

Слухання триватимуть три дні. Результатом стануть пропозиції з удосконалення проекту загальнодержавної програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства країни на найближчі роки.

Успішної роботи учасникам слухань побажав Президент України **Леонід Кучма** і Прем'єр-міністр **Віктор Янукович**.

Анатолій КАРАСЬ.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про внесення зміни до статті 9.6.3 Регламенту Верховної Ради України

Верховна Рада України постановляє:

1. Частину другу статті 9.6.3 Регламенту Верховної Ради України після слів «Генеральний прокурор» доповнити словами «або виконуючий обов'язки Генерального прокурора».
2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України **В. ЛИТВИН**.

м. Київ,
19 вересня 2003 року.
№ 1207-ІV.

ФОТОФАКТ

Упродовж двох днів і ночей **Канів** відзначав своє 925-річчя. Серед уже традиційних святкових заходів було й закладення алеї дружби народів. Делегації, які прибули з Німеччини, Канади, Великої Британії, Франції, з різних міст України посадили 40 дерев.

На знімку: бургомістр міста **Фірзена** (Німеччина) **Марина Хамес** на честь 10-літнього ювілею дружби між **Каневом** і **Фірзеном** також посадила своє дерево.

Фото **Андрія НЕСТЕРЕНКА.**

Чужий ключ до моїх дверей

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Убесіди за «круглим столом» на тему «Фасади і задвірки столиці: права, цілі, дійсність» (див. «ГУ» №№ 136, 137 за 24 і 25 липня ц. р.) учасники — представники Верховної Ради, Кабміну, Київради, архітектори і юристи, журналісти і просто не байдужі до долі рідного міста кияни — відзначали, що з приватизацією держжитлофонду в одному й тому самому будинку виникли три рівноправні форми власності: приватна, часткова і комунальна. Але на практиці часткова власність наших громадян виявляється менш захищеною, ніж така само часткова власність, але комунальна...

18 вересня Конституційний Суд України на відкритому пленарному засіданні почав розгляд справи за конституційним зверненням громадян Михайла Березовчука, Ірини Плевки і Сергія Ярового щодо офіційного тлумачення положень п. 2 ст. 10 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» і за конституційним зверненням 60 народних депутатів щодо офіційного тлумачення статей 1, 10 цього ж закону. З огляду на ідентичність запитів високий суд об'єднав їх в одне провадження.

Різноманітність

Нехай вибачить мені читач за такий сухий виклад події — мова Феміди за своєю природою відрізняється суворою відстороненістю від яскравої розмаїтості й багатоплановості реального життя. Хоч би які драматичні колізії в ній відбувалися.

До прикладу. 22 липня столицю облетіла звістка про раптовий обвал у центрі міста чотирьох поверхів в одному з під'їздів житлового будинку № 37 по вулиці Велика Васильківська. Обійшлося, на щастя, без людських жертв. Так-от. Смію стверджувати, що трагедія, яка спіткала мешканців багатостраждального будинку, має безпосередній стосунок до справи, котру прийняв до розгляду Конституційний Суд нашої держави. Але повернімося до проблеми.

Положення п.2 ст. 10 закону про приватизацію держжитлофонду, як для необізнаної в юриспруденції людини, звучить більш ніж конкретно. Судіть самі, цитую: «Власники квартир багатоквартирних будинків є співвласниками допоміжних приміщень будинку, технічного устаткування, елементів зовнішнього благоустрою і зобов'язані брати участь у загаль-

них витратах, пов'язаних з утриманням будинку і прибудинкової території відповідно до своєї частки в майні будинку. Допоміжні приміщення (комори, сараї тощо) передаються у власність квартиронаймачів безоплатно й окремо приватизації не підлягають» (підкреслено автором).

Ну і як, скажіть на милість, при тому, що закон про приватизацію житла має силу закону прямої дії, треба розуміти той факт, що мешканці одного з будинків на Хрещатику, до слова, розташованого саме навпроти держміськадміністрації і Київради, от уже п'ять років марно доводять своє право на користування центральним вестибюлем власного під'їзду і сходового маршу, які було продано (а отже, приватизовано) нашими доблесними чиновниками від комунгоспу одному з численних приватних підприємців! Чи наші під'їзди і сходові марші не є допоміжними приміщеннями?

«Абсурд!» — скаже будь-яка розсудлива людина і буде права. Практично всі підзаконні акти, та й сам вищезгаданий закон, крім комор і сараїв, до допоміжних приміщень однозначно відносять підвали і горища, сходові марші і вестибюлі, коля-

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

сочні й сушільні, шахти ліфтів, одне слово, усі нежитлові приміщення, крім вбудованих суто функціонального призначення: магазинів, перукарень, бібліотек, пралень, там де вони є, побутових майстерень і тому подібних частин наших багатоквартирок.

Але розсудливість пересічного горюдянина і наших чиновників від комунгоспу, як кажуть в Одесі, — дві великі різниці. Чиновники часто-густо розповідають (насамперед у центрі сто-

лиці, та й у центральних зонах інших великих міст) і горища, і підвали, і колясочні й навіть сходові марші так званим інвесторам. Тим самим позбавляючи мешканців багатоквартирних будинків передбаченого законом права власності на допоміжні приміщення. По суті, грабують нас без усякого сорому. До того ж у більшості випадків примудряються не складати навіть договорів купівлі-продажу!

(Закінчення на 5-й стор.).

Барвисто і фасонисто

Перше Всеукраїнське свято моди, організоване відомим дизайнером чоловічих костюмів Михайлом Вороніним, фінішувало у Києві.

Перед цим свято пройшло у Харкові, Одесі, Запоріжжі, Дніпропетровську. На подіумах, влаштованих на центральних майданах міст, столичні майстри демонстрували понад 100 моделей чоловічого одягу: від повсякденного до вишуканих смокінгів.

Показ моделей супроводжувався концертними виступами відомих українських, російських і білоруських артистів естради.

Завершилося дійство на сцені Національного палацу «Україна» виставою, яку влаштував російський колега

Михайла Вороніна В'ячеслав Зайцев. Спектакль із чотирьох актів — зима, весна, літо, осінь — за участю юних топ-моделей театру Зайцева, які демонстрували розкішний і фантастичний жіночий одяг з використанням російського національного колориту та

безмежжя барв і кольорів, викликав захоплення глядачів.
Віктор СТОРОЖУК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

На знімках: модельєри Михайл Воронін і В'ячеслав Зайцев; під час показу моделей у ПК «Україна».

Танкам час не перешкода

Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. Морозова, КБ з двигунобудування і ДП «Завод ім. Малишева» представляють модернізований танк Т-55 на спільній експозиції VI Міжнародної виставки аерокосмічних, військово-морських і оборонних технологій і техніки IDEF-2003, що пройде 26 вересня — 3 жовтня в Анкарі. Про це повідомив начальник ХКБМ Михайло Борисюк.

Майже всі характеристики танка доведено до рівня танків Т-64 і Т-72, а з деяких параметрів і вище. Замість 100-міліметрової гармати встановлено 125-міліметрову (можливе встановлення 120-міліметрової) з автоматом заряджання. Замість двигуна В-55 потужністю 550 к. с. — двигун 6ТД (850 к. с.). У корпус і вежу танка вбудовано динамічний захист. Кількість членів екіпажу скорочено з чотирьох до трьох.

За словами М. Борисюка, можливе одержання замовлень на модернізацію танка Т-55 наперед від небагатих країн, що мають таку техніку і нездатні купити дорогі сучасні танки. У світі налічується більш як 20 тисяч танків типу Т-55.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Уже й зміни пора коментувати. І третій тут — не зайвий

Третє видання витримав «Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України» за редакцією доктора юридичних наук Миколи Мельника і кандидата юридичних наук Миколи Хавронюка. Це перероблений та доповнений варіант праці того самого авторського колективу з дев'яти авторитетних науковців (А. Бойко, Л. Бриг, А. Музика, А. Ришелюк, В. Грищук, О. Дудоров, В. Навроцький та інші), який уперше побачив світ ще 2001 року, одразу після прийняття кодексу.

Самі автори коментаря вважають, що настав час відкоригувати і прокоментувати зміни, внесені до КК з часу набуття ним чинності (а їх за два роки набралось чимало). Це і значний масив новел із законів і підзаконних нормативно-правових актів, що безпосередньо впливають на застосування конкретних положень кодексу. Та є уже і нагода врахувати й узагальнити перший досвід практичного застосування норм КК адвокатами, суддями, адвокатами, звірити трактування положень з роз'ясненнями пленумів Верховного Суду України. Адже, як відомо, сам кодекс непростий, багато в

чому новаторський, нетрадиційний, з несподіваними підходами до кримінально-правової оцінки багатьох діянь та й, ніде правди діти, з низкою нечітко сформульованих положень, з деякими неоднозначними термінами... А за цим усім — людські долі й авторитет держави, від імені якої ці долі вершать державні інституції.

Цікаво, що в передньому слові до видання автори наголошують: цей коментар не єдиний, інші авторські колективи написали і видали ще кілька подібних праць. І тут же, заради справедливості, визнають що не зовсім звичну для посттоталітарного суспіль-

ства тенденцію цілком нормальним явищем, яке, «крім усього іншого, свідчить про досить високий рівень розвитку кримінально-правової науки в нашій країні». Отже, наукової конкуренції не бояться.

Судячи з усього, не забув про неї і видавець книги —

зане київське видавництво юридичної літератури «Атіка». Незважаючи на те, що лише коментар КК цього авторського колективу за кілька заходів видано українською і російською мовами більш як 50-тисячним накладом, «Атіка» зважилася видати третій і доповнений варіант 30-тисячним тиражем. Причём обсяг книги — понад тисячу сторінок (звідси й солідна ціна солідного видання — до 40 гривень на «розкладах»). Утім, видавцеві, як мовиться, видніше.

Самі автори зауважують, що в них з'явилася можливість докладніше прокоментувати деякі положення кодексу, вдатися до тлумачень тих із них, що залишилися поза увагою раніше. Для зручності у користуванні коментар доповнено алфавітно-предметним покажчиком, переліком законів, відповідно до яких зазнав змін порівняно новий КК тощо.

Анатолій БЕНЬ.

ДО 60-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ КИЄВА

Правду поховано разом з полеглими

Київська наступальна операція з визволення столиці України від фашистських загарбників у вересні—листопаді 1943 року була однією з найкровопролитніших у часи Другої світової війни. На невеличкому Лютізькому плацдармі, звідки вдруге радянські бійці намагалися прорватися до міста, було сконцентровано 2400 гармат, з яких 400 — «катюш». Подібну щільність такої сили вогню було застосовано лише в Берлінській операції. Загинули тоді на дніпровських кручах з обох сторін сотні тисяч. Полегли на полі битви, наприклад, лежали до березня 44-го. Скільки ж наших воїнів загинуло, не знаємо й досі.

Про це намагалися дізнатися представники ЗМІ та громадськості, ветерани війни на тематичних зборах «Правда про визволення Києва від фашистів», які відбулися в державному музеї-заповіднику «Битва за Київ у 1943 році», що в селі Нові Петрівці неподалік столиці. А організували зустріч активісти пресової програми «Музеї України», відомий економіст і меценат Олександр Чувардинський, президент акції «Лідер народної довіри» Віктор Тригуб.

— Правди про кількість полеглих у Київській операції і тих, хто пропав безвісти, — сказала завідувачка відділу науково-освітньої та методичної роботи музею Галина Шубка, — ми ніколи вже й не дізнаємося. Цифри постійно уточнюються. Відомо тільки, що наприкінці серпня 43-го до Дніпра було стягнуто війська — близько одного мільйона 660 тисяч бійців. А Київ брало лише 600 тисяч...

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

На знімку: в юності, на війні, у них на це часу не було...

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПОДРОБИЦІ

Результат на межі шоку

Дніпропетровщиною поповзли страшні чутки: начебто розпочалася тотальна розправа в лавах місцевої міліції. Насправді ситуація не така драматична. Просто МВС проводить елементарну, і навіть планову, інспекторську перевірку міліцейських підрозділів області з виконання ними своїх обов'язків. Хоча перші її результати звичайними назвати важко.

— Я тридцять років служу в міліції, — заявив головний перевіряльник, заступник міністра генерал-полковник Петро Коляда, — але такої небалості, такого зухвалого ігнорування правоохоронцями виконання своїх обов'язків ще не бачив. Люди геть забувають, що вони давали присягу...

Інспектори виявили численні факти приховування реальної кількості злочинів — їх просто не реєстрували, а отже, і не розслідували. Серед них і особливо небезпечні злочини. Лише цього року прокурори 1876 разів (!) опротестовували безпідставні відмови в порушенні кримінальних справ. Не розкрито ще майже шість сотень умисних вбивств та понад вісімсот фактів зникнення людей.

Як повідомив Петро Коляда, за результатами перевірки 40 керівників дніпропетровської міліції буде притягнуто до відповідальності за невиконання службових обов'язків чи недбале ставлення до них.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ЗАЙНЯТИСТЬ

Не обмежилися лише робочими місцями

Мешканці Переяслава-Хмельницького, що на Київщині, отримали нову роботу на підприємстві з переробки сільгосппродукції «Імпульс».

— Яблука, гарбузи, моркву, буряки, цибулю, часник, а ще гриби висушуємо або перетираємо в порошок, — каже директор підприємства, депутат Київської обласної ради Петро Босий. — За сировиною справа не стане: селяни не тільки нашої району добре обізнані з умовами співпраці з «Імпульсом». Машини підприємства за графіком об'їжджають села, заготівельники розраховуються на місці. Отже, розв'язання проблеми зайнятості не обмежується лише робочими місцями безпосередньо в цеху, а поширюється на тисячі сільських подвір'їв.

Потужність нового підприємства — переробка шести тонн сировини за добу.

Технологічний процес тут — це практичне втілення винаходу вчених з Інституту технічної теплофізики НАН України. Інвесторів допоміг залучити народний депутат України Кирило Поліщук.

Уже надійшли перші замовлення на продукцію «Імпульс», якою зацікавилися харчовики і медики Київської та Чернівецької областей.

На знімку: ці апетитні яблука перетворюються на не менш корисні сушені скибочки, які можна довго зберігати.

Осінній марафон

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Головний герой фільму Георгія Данелії «Осінній марафон» ніяк не міг позбутися спокус життя. Дружина, коханка, студенти, підрібок за допомогою перекладацької діяльності, сусід з постійними пропозиціями випити, іноземний колега, який збагачує свій словник російської мови. Своєрідний біг по колу загнаного сорокарічного чоловіка. Саме його мені нагадують нині деякі наші політики, які, на жаль, забули латинське прислів'я «Поспішай повільно». Можливо, через те, що вони раптом відчули «кризу середнього віку», як висловився мій знайомий напередодні свого сорокап'ятиріччя. А отже, ймовірно, бояться, що поїзд президентської гонки, який набирає швидкості, промчить повз їхній полудушок?

Власне, цьогорічні вересневі дні окреслили кілька векторів імовірного розвитку подій.

Розійшлись, як у морі кораблі

Звістка про виключення заступника Голови Верховної Ради України Олександра Зінченка з лав об'єднаних соціал-демократів не стала сенсацією. Її очікували день у день після його відставки з усіх постів у партії. На сенсацію могли претендувати хіба що дата і місце винесення партійного «вироку». Як повідомили добре поінформовані джерела, у Чернівцях, де відбувалося виїзне засідання політради СДПУ(о), насправді святкував свій день народження Ігор Плужников. І не просто день народження, а напівкруглу дату. В недавньому минулому партнер Олександра Зінченка по бізнесу і, подекуди, його друг. Отож об'єднані есдеки і підніесли друзям своєрідний «подарунок» — виключили Зінченка зі своїх лав. Як прокоментували їхні представники — за невиконання рішення партії про підтримку проекту конституційних реформ, запропонова-

них адміністрацією Президента.

Проте перші тріщини у відносинах Олександра Зінченка й решти керівництва партії з'явилися ще у 1999 році. Про це говорилося чимало. Однак тоді вдавалося згладжувати непорозуміння — так принаймні вважали — між головними дійовими особами в партії. Понад те, Олександр Зінченко поступово ставав правою рукою Віктора Медведчука, чимало зробив для розбудови партійних лав, мав авторитет серед рядових однопартійців. І от сталося те, що мало статися, якщо аналізувати пройдені ними шляхи.

Але проблема полягає у тому, що Олександра Зінченка обрали заступником Голови Верховної Ради за квотою об'єднаних соціал-демократів. Хоча Валерій Євдокимов і зробив застереження, що «сьогодні не стоїть питання про відкликання з посади» Олександра Зінченка, головне слово в цій фразі — «сьогодні». А завтра?

Недаремно Голова Верховної Ради України Володимир

Литвин висловив занепокоєння, що у будь-який час усі попередні домовленості про обрання керівництва парламенту можуть бути анульовані. І на підтримку свого заступника також відмовився підписувати проект конституційних змін.

Отже, можна зробити висновок, що міна сповільненої дії, яку заклали об'єднані есдеки під нинішній склад народних обранців, може вибухнути будь-якої миті. Вигідної, висловимо припущення, для лідера цієї партії Віктора Медведчука. Особливо з огляду на ситуацію, що складається довкола Кабінету Міністрів.

І СЕП з вами!

Протистояння міністрів економіки та євроінтеграції, юстиції та закордонних справ з Першим віце-прем'єр-міністром Миколою Азаровим щодо договору про Єдиний економічний простір — ще одна міна сповільненої дії. Партія «Трудова Україна» уже зробила заяву про те, що відкине своїх представників із високих урядових посад у тому разі, якщо вони не підтримають договір. А глава держави Леонід Кучма на прес-конференції зауважив, що це право політичної сили, яка брала участь у формуванні коаліційного уряду, а він лише виконає її побажання.

Тобто можна спрогнозувати «розбір польотів у Єдиному економічному просторі» у складі уряду уже найближчим часом. Тим паче що Міністр економіки та євроінтеграції Валерій Хорошковський не

Мал. Михайла САЧКА

поставив свій підпис під протоколом урядового засідання, на якому було прийнято рішення про вступ України до СЕП. Та й позиція керівника Кабміну Віктора Януковича, певен, не порадувала Президента України. Адже Прем'єр-міністр не поспішав подати голос на підтримку парафова-них Миколою Азаровим документів, а довго очікував.

Випробування бюджетом

Ще одна причина для похолодання стосунків між главою держави і Віктором Янукови-

чем — ставлення фракції «Регіони України» до відкликання Петра Порошенка (фракція «Наша Україна») з посади голови Комітету Верховної Ради з питань бюджету, про що докладно писали наші колеги.

Зрозуміло, у ситуації, коли ще не зовсім вдалося подолати наслідки зернової кризи, коли з усіх-усюд лунають прогнози про енергетичну кризу, уряд не з руки гальмувати бюджетний процес у парламенті. Адже проблеми легше відвернути, а не долати тоді, коли вони постають у геометричній прогресії, коли їх змушують плодити. Отож, немає сумніву, Вік-

тора Януковича найближчими місяцями очікує випробування нервової системи, вміння маневрувати широким фронтом між різними політичними опонентами і господарськими негараздами.

Саме тому напрошується висновок: президентська гонка у нашій країні може перетворитися «на війну всіх проти всіх». Отож усі наші політики, а точніше, основні претенденти на головне крісло в Україні можуть вжитися у роль головного героя фільму «Осінній марафон». Аби тільки цей забіг не став фінальним у їхній кар'єрі.

Володимир КОРОЛЮК.

Василь НАДРАГА: «Я не олов'яний солдатик, якого можна переставляти без його бажання»

ХТО Ї ХТО

Із досьє «ГУ».
Василь НАДРАГА. Народний депутат України по 104-му виборчому округу (Луганська область). Народився в Бурятії 1958 року. Має три освіти: історичний факультет Луганського державного педінституту, Регіональний інститут менеджменту й Академія держуправління при Президентіві України. До обрання у Верховну Раду очолював Луганське обласне управління Пенсійного фонду. У парламенті очолює підкомітет Комітету ВР у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. Серед парламентських «новачків» відрізняється великою активністю: за півтора року роботи в парламенті 43 рази виступав із трибуни, 58 — з місця. Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, орденом «За заслуги» третього ступеня. Член Народнo-демократичної партії, депутатської групи «Народний вибір». Одружений, має дочку й онука.

— У свій час ви працювали з молоддю, потім — з пенсіонерами, майже як «багатоверстатник». А чий інтереси прийшли відстоювати в парламенті?

— Робота є робота, і найголовніше — мати до неї інтерес. Мені завжди було цікаво працювати: і в комсомолі, і коли очолював Кам'янобродський райвиконком міста Луганська, і коли керував регіональним управлінням Пенсійного фонду. По суті, завжди доводилося стояти на захисті соціальних інтересів населення. Займаючись цим і нині, як народний депутат України. Так що «багатоверстатником» назвати мене важко. Я роблю одну справу. Моя позиція, як депутата, однозначна: держава має піклуватися про дітей, стареньких і інвалідів, а для працездатної части-

ни населення країни треба створити умови для реалізації їхнього потенціалу. Люди повинні мати гідну зарплату, забезпечену старість, а молодь має бути підготовленою до самостійного життя.

— До речі, деякі ваші політичні опоненти використовують ваше комсомольське минуле як аргумент, що негативно впливає на ваш авторитет. Це не турбує?

— Кожний день свого життя я прожив з великим задолгованням і з великим бажанням зробити щось корисне. Так, у мене була комсомольська юність, але наповнена цікавою роботою. Я, наприклад, пишаюся тим, що стояв у витоків розвитку науково-технічної творчості молоді, створення студентських сільськогосподарських трудових заго-

нів. Луганський досвід було узагальнено в масштабах країни. Я вважаю, що ми повинні створювати молоді такі умови, за яких вона могла б реалізувати свої амбіції, виявляти свої можливості в науці, культурі, спорті. Але тепер це має відбуватися вже в іншій формі. На Луганщині, до речі, намагаються відродити деякі форми роботи з молоддю, і не можу залишатися до цього байдужим.

— У свій час ви балотувалися на виборах міського голови Луганська. І хоча ваш перший досвід був невдалим, але ви вирішили йти на парламентські вибори. Це було ваше самостійне рішення? І чий збіретеся вдруге висувати свою кандидатуру на виборах міського голови Луганська?

— Я людина команди. У мене є товариші, друзі, з якими я йду по життю. Тому багато рішень, у тому числі й висування моєї кандидатури в народні депутати, народилися не тільки в моїй голові. Чи буду я балотуватися в мери?.. Чесно скажу, не знаю. Поки що планів таких не маю. Мені ще понад два роки треба відпрацювати у Верховній Раді.

— Ви назвали себе людиною команди. Це означає, що ви відмовляєтеся від лідерства?

— Але не зменшую свою значимість у частині результативності своєї роботи. Я не олов'яний солдатик, якого можна переставляти без його бажання. Я, напевно, щось більше, важлива деталь, яка запрацює лише в добре налагодженому механізмі. Цим механізмом для мене і є команда.

— Цього літа ви їздили на археологічні розкопки в Ольвію. Ви такою увяляєте депу-

татську відпустку?

— На розкопках я їжджу з 1977 року, зі студентських часів. Незалежно від того, де працюю і яку керівну посаду обіймаю. Там я відроджуюсь душою і тілом, позбуваюся того офіціозу, в якому живу, перебуваючи на державній службі. Я там молодію. Навіть незважаючи на те, що нинішнього року я приїхав до Ольвії не тільки як людина, що цікавиться історією, а й як член наглядацької ради національного заповідника. А що стосується моєї відпустки, то цього року, крім Ольвії, трохи відпочив у відомчому санаторії, а в серпні був учасником зльоту студентських загонів у Криму.

— Кажуть, ви чудово граєте у більярд. А можете знайти щось спільне у грі в більярд і політиці?

— Мабуть, це — самовіддача. Людина одну партію програла і зламалася, йому потрібний ще якийсь елемент натхнення, кураж. Те ж саме й у парламенті. Стикаєшся з труднощами, і від цього втрачається тонус. А треба працювати. Зможеш себе змусити — й інших зможеш мобілізувати.

А гра в більярд мене захоплює тим, що вимагає інтелектуального і фізичного навантаження.

— Читаєте нині багато?

— Я читаю щовечора. Мої батьки — робітники, але Бог їм дав талант і розум, тому вони мене виховували в потрібному напрямі. Люблю читати мемуари, історичну літературу.

— А про що не любите говорити?

— Про свої слабкості або про хвилини слабкості. Не люблю вивертати себе навиворіт.

Алла АНТИПОВА.

Сільська, нова, незвичайна

САМОВРЯДУВАННЯ

Уперше за останні кілька років у Севастопольському регіоні відкрито нову сільську школу. Учні молодших класів селища Сахарна Голівка одержали прекрасний новий будинок з умовами для навчання, яких, мабуть, немає не тільки в сільських, а й у міських школах Севастополя. Нові меблі відповідають віковим стандартам, спортивний зал, їдальня, побутові кімнати у всіх класах. І головне — для кожного класу передбачено (такою самою площею) й ігрову кімнату, де під час перерви і після занять можна і кісточки розім'яти після сидіння на уроці, і в шашки пограти...

— Дотепер не можемо повірити, — каже Тетяна Мішан, директор школи № 17, — що одержали довгоочікувану початкову школу, яка стала нашою філією. Ще торік 680 сіль-

ських дітлахів навчалися у дві зміни в приміщенні, розрахованому на 450 школярів. Додому йшли пізно, через нестачу примішень важко було організувати заняття за інтересами. А

тепер от — одна зміна і чудові умови для занять.

Кілька років педагоги просили зробити прибудову до школи. Справа зрушилася, коли за неї взявся депутат міськради Леонід Вень, не варяг, а своя людина в селищі — начальник цеху овочівництва агропромислового комплексу «Севастопольський». Не давав спокою ні міській, ні районній владі.

Але не все тут так добре: школі бракує педагогів. Із задоволенням тут приймають на роботу викладачів інформатики, української і російської

мов, біології, фізики, математики. З житлом, як і скрізь, важко.

— Якщо приїдуть молоді вчителі з інших регіонів України, місце в гуртожитку гарантуємо, — каже Тетяна Мешан. — А тим, хто старший, може повідомити, що однокімнатна квартира в селищі Сахарна Голівка (15 км від Севастополя) коштує 4—5 тисяч умовних одиниць, у два з половиною рази дешевше, ніж у місті.

Протягом перших двох тижнів вересня в школі з'явилося ще 28 нових учнів — багато севастопольців продають дороге житло в місті і переїжджають у село, ближче до природи.

Світлана КАЛІНОВСЬКА. Севастополь.

Невський у Рокитному

ГЛИБИНКА

Біля цієї незвичної садиби, повертаючись зі школи додому, я стиснувала ходу: милувалася розкішним бузком, сріблястими ялинами, які в такому незвичному поєднанні викликали жвавий інтерес не тільки у мене, а й в усіх, хто проходив повз будинок з мезоніом. Це обійстя було по сусідству з нашим. А ще я звикла бачити тут дідуся Петра, який майже щодня чекав на мене. Навіть через десятиліття чую його голос:

— Ну, як ваші успіхи, леді? — звертався до мене, як до дорослої, та ще й на «ви».

— П'ятірка з математики та мови, — викладаю, як на духу.

— Тоді ви, панянко, заслуговуєте на розкішний букет. Запрошую вас до саду...

Він відчиняв хвіртку, брав садові ножиці, зрізував квіти і складав їх у чудовий букет. Тим часом я розкошувала у цьому міні-ботанічному саду, де дозволялося не тільки милуватись екзотичними квітами та рослинами, а й нюхати, торкати їх... А дід Петро розповідав мені про те, як вони потрапили на його обійстя. Потім церемонно вручав мені обіцяний букет, шанобливо схиляючи голову. Його серйозність зраджували смішливі бісики в очах.

Звідки мені, малій, було знати тоді, з якою цікавою і незвичайною людиною звела мене доля. Це вже коли підросла, дізналася, що інтелегентний дід Петро (Петро Петрович Щедрін) був тим, хто ще у 20-ті роки ХХ століття проектував вулиці мого рід-

ного містечка, а нині райцентру Рокитного. До того ж проектував їх бездоганно прямими і широкими, так що в мініатюрі вони нагадували чітку геометрію Невського проспекту з прилеглими до нього вулицями у Санкт-Петербурзі. Тож нинішній центр Рокитного побудований саме за таким принципом. Будинки з присадибними ділянками — однакові прямокутники, що видно на плані, який і досі зберігається в сімейному архіві родини Щедріних. Від центральної, нинішньої вулиці Незалежності, відходять чіткі перпендикуляри бічних вулиць, вони перетинаються з вулицями, паралельними центральної. І сьогодні можна помітити в центральній частині містечка однакові житлові квартали-прямокутники. Це вже пізніше, коли в Рокитному змінювались архітектори, під час нової забудови не дотримувалися тих чітких геометричних пропорцій, що їх започаткував Петро Петрович Щедрін. Своє юнацьке захоп-

лення класично спорудженим відомим проспектом, яким милувався, навчаючись у місті на Неві, він переніс у невеличке поліське містечко.

До Петербурга йому допоміг потрапити відомий російський капіталіст і меценат Сава Морозов, в якого працював керуючим лісами батько Петра — Петро Васильович Щедрін. Після його смерті Сава Морозов не залишив сироту напризволяще — віддав на виховання і навчання до Імператорського залізничного училища. Там хлопчик, крім низки предметів, навчався основам архітектури. А ще він проектував і прокладав залізничні на Волині. За його кресленнями побудовано церкву в селі Карпилівці Рокитнівського району, що діє й досі. Зберігся малюнок храму, зроблений рукою Петра Петровича Щедріна.

Хранителька сімейного архіву — онука Петра Петровича Інна Олегівна. Вона не тільки продовжила справу ді-

дуся, обравши технічну спеціальність, а й вивчила родовід своєї родини, починаючи з ХVІІІ століття. А він бере початок від діда її діда Василя Щедріна, який був купцем у Твері. Друге покоління Щедріних представлене в особі Петра Васильовича, який був керуючим лісами у Сави Морозова, третє — Петром Петровичем, котрий спроектував Рокитне на початку 20-х років минулого століття, четверте — його сином Олегом Петровичем Щедріном, який усе своє життя пропрацював у Рокитнівському держлісгоспі.

... На жаль, один за одним відійшли у вічність мешканці будинку з мезоніом: Петро Петрович Щедрін, його дружина Марія Олександрівна, син Олег Петрович... Але вони залишили по собі дітей, онуків, а ще — слід на землі, добрий слід, прекрасний оазис біля будинку, який і досі викликає цікавість у сучасників і де тепер мешкають вдова Олега Петровича Лідія Олександрівна з донькою Аллою, та «міні-Невський» у центрі Рокитного. Шкода тільки, що немає у селищі вулиці імені Петра Щедріна — першого архітектора Рокитного...

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На фото: будинок з мезоніом, побудований П. Щедріним на початку 20-х років ХХ століття; Петро Петрович Щедрін з дружиною Марією Олександрівною та первітком — сином Олегом (знімок 1926 року); карта-схема центру селища Рокитне та малюнок Карпилівської церкви, зроблені рукою архітектора П. Щедріна.

Фото з сімейного архіву Щедріних.

КОНКУРСИ

Поверни назву річці

Забуті назви 30 річок Вінниччини відновлено під час першого етапу краєзнавчо-природоохоронного конкурсу «Поверни назву річці», започаткованого Державним управлінням екології та природних ресурсів у Вінницькій області.

Територією краю протікає близько 3,6 тисячі річок і струмків. Назви третини малих річок, на жаль, зникли з пам'яті. А струмки майже всі безіменні. Тим часом кожна водна артерія є не лише екологічно-господарською цінністю. Це ще й історія краю. Саме тому екологи обласної асоціації «Зелений світ Поділля» спільно з регіональним благодійним фондом «Подільський центр «Соціальні ініціативи» та краєзнавцем Олександром Роговим ініціювали проведення такого конкурсу. До участі в ньому організатори запрошують усіх, хто може допомогти повернути колишні назви малим річкам краю.

Підсумки конкурсу будуть оголошені 22 березня наступного року — у Міжнародний день води.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

КАЛЕНДАР

Оксана в іншому форматі

Цього тижня **Оксана ЗАБУЖКО** відсвяткувала свій ювілей — поки що скромний, аніж її письменницька слава. А трохи раніше, на Форумі видавців у Львові, презентувалася книжкова серія «Інший формат» видавництва «Лілея-НВ». Це монолози відомих літераторів. Одна з книжок серії присвячена їй, і там пані Оксана каже про себе: «Я — привід для того, щоб людиною через мене вербалізувала якісь свої внутрішні проблеми і комплекси. Якщо якийсь текст є гнівною і обуреною рецензією на О. Забужко, то Оксана Забужко тут ні при чому, це їхні проблеми».

Це одразу й проілюстрував хтось із гостей форуму — на презентації нової книжки «Сестро, сестро» Забужко отримала записку: «Для чого ви живете?» Ну й запитаннячко! Автор записки явно сам для себе хотів з'ясувати, для чого йому жити на білому світі.

На форумі видавництва «Факт» репрезентувало низку її

книжок. Тут жодного автора не купували отак — не гортаючи, не питаючи про ціни: «Дайте все, що у вас є!». Якби пані Оксана не написала нічого, окрім блискучого провокативного дослідження «Шевченків міф України», місце в нашій літературі їй було б забезпечене. А ще ж роман «Польові дослідження українського сексу» — шість перевидань лише в Україні, переклади, успішне просування на ринку...

Часом у нас порівнюють Забужко із Марініною. Цікаво,

що російські видавці кажуть своїм модним співвітчизникам: от якби ви писали російською так, як Забужко українською!

Сама Забужко теж «порівнює», але по-своєму. Цитую «Інший формат»: «Треба було аж-аж шість російської (книжкової) навали, щоб хохли почали якісь щось видавати і розуміти, що з усього можна мати якийсь прибуток. Український письменник може заробляти так само, як російський, польський, німецький. Але чому ти не ставиш умови? Чому ти себе так низько цінуєш? Ця вічна українська закомплексованість, вічна зашуганість...»

Чи матиме успіх нова книжка «Сестро, сестро»? Принаймні читачий шок — неминучий. Бо нас запрошують увійти в світ, куди літератори не часто зазирають: абортівана дитина — незреалізована українська доля. Як каже Забужко, писати можна і треба про все. Немає табу, окрім одного: не брешти...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Чужий ключ до моїх дверей

(Початок на 3-й стор.).

Механізм пограбування

На будинках у центрі столиці за останні два-три роки мансарди виростають, наче гриби після дощу, а в підвалах, навіть технічного призначення, відкриваються казино, бари, більярдні та інші комерційні заклади.

При цьому механізм відчуження законної частки спільної власності пересічних городян у багатоквартирних будинках досить простий. Будівництво мансард і переобладнання підвалів, повторюю, у більшості випадків здійснюється не за договорами купівлі-продажу, а за так званими інвестиційними контрактами. На реконструкцію чи модернізацію багатоквартирних житлових будинків. (Що, до слова, і відбулося з горезвісним будинком № 37 по Великий Васильківський. Його перекриття не витримали двоповерхової мансарди, яка цілковито зруйнувала архітектурний вигляд цього витонченого витвору мистецтва містобудування початку минулого століття і в кінцевому підсумку призвела до фізичного руйнування самої будівлі). Рядові співвласники допоміжних приміщень багатоквартирних будинків (власники квартир, не кажучи вже про квартирнаймачів) жодного стосунку до інвестиційних договорів не мають. Їхнє право часткової власності геть-чисто ігнорується.

Далі. Реконструйовані чи модернізовані допоміжні приміщення вже сам інвестор передає, звісно, не безкоштовно в довгострокову оренду (до 99 років) чи попросту продає третім особам. Чистий прибуток інвестора від таких операцій сягає 500 відсотків, при тому, що витрати на квадратний метр коливаються від 150 до 250 доларів США. З урахуванням усіх платежів, у тому числі «конвертових». А пересічні власники квартир практично безповоротно позбавляються законно їм належної частини власності в багатоквартирному будинку.

Аргументи на користь інвесторів

На численні скарги в районні, міські і вищі органи виконавчої влади (у тому числі прокуратури і держадміністрації всіх рівнів) і місцевого самоврядування пограбовані мешканці одержують однакові, як під копірку, відповіді: якщо ви вважаєте, що ваші права ущемлено, звертайтеся до суду.

У принципі, відповідь логічна і цілком демократична: усім нам треба вчитися жити за законом. Якби не одне маленьке «але». У практиці розгляду подібних справ у вітчизняних судах (у київських, наприклад, сьогодні у провадженні таких десятки, якщо не сотні) за всі роки незалежності не було жодного прецеденту на цілковиту користь позивачів.

Що я маю на увазі під цілковитою користю? А повне і беззастережне повернення незаконно приватизованих допоміжних приміщень у багатоквартирних будинках (нехай навіть і модернізованих чи реконструйованих) у власність їх первинним законним співвласникам. При цьому було б ідеально, щоб фінансові втрати постраждалих сторін (інвесторів і наступних перекупників чи орендарів) покривалися за рахунок чиновного люду, що допустив сваволою.

Але таке можливо хіба що в істинно демократичній державі. У нашій же бучі, як казав відомий поет, бойовий, кипучий, відбуваються речі просто абсурдні. Якщо горища вже переобладнано в мансарди, а підвали — в комерційні заклади, право часткової власності на допоміжні приміщення колишніми і законними їх співвласниками судами не визнається за визначенням.

Якщо ж співвласники багатоквартирного житлового будинку встигають подати позов до початку будівельно-монтажних робіт (що, звісно, відбувається вкрай рідко, бо інвестиційні й інші договори такого роду оформляються за ретельно зазначеними дверима у тиші чиновницьких кабінетів), то у виняткових випадках суди ці контракти визнають неправомірними. Іншими словами, визнається освячене Конституцією України право спільної власності співвласників багатоквартирного будинку на допоміжні приміщення.

Повторюю, у виняткових випадках. За моїми даними, таких відносно позитивних для пересічних киян рішень було всього два. Їх ухвалила палата у цивільних справах Верховного Суду України. Але той самий колектив суддів мешканцям будинку № 6 по вулиці Білокур в ідентичному праві відмовив. І тут надзвичайними темпами йде добудова двоповерхової мансарди. Виходить, робить висновок простий обиватель, даний інвестор виявився «інвесторніший» за іншого...

Аргументи суддів на користь інвесторів до непристойності одноманітні. Один із них: у власників квартир немає документів, що підтверджують право часткової власності, хоча законом такі не передбачені. Мало того, Мін'юст неодноразово на запити, так би мовити, трудящих давав пояснення, що право часткової власності на багатоквартирний будинок, з усіма його «прибамбасами», окрім вбудованих приміщень, настає з моменту приватизації однієї-єдиної, нехай навіть зі ста чи п'ятисот, квартир, розташованої в ньому. А отже, ніхто, за винятком суду, — зокрема, й чиновники від комунгоспу чи навіть депутати райради на своїй сесії, —позбавляти власника приватизованої чи купленої квартири його часткової власності в багатоквартирному будинку не має права. У теорії.

Наслідки

На розвиток закону про приватизацію житла Верховна Рада прийняла Закон «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку». Ним передбачено правовий механізм конкретного здійснення права приватної власності на житло в усіх його аспектах. Насамперед — утримання житлофонду в належному стані. Так-от. Одним із фінансових джерел для цих цілей названо раціональне використання неподільної, такої, що не підлягає приватизації, спільної часткової власності власників квартир — допоміжних приміщень і прибудинкової території — з метою одержання доходів, потрібних для інженерно-технічного обслуговування, капітальних ремонтів і взагалі поліпшення побутових умов мешканців багатоквартирних будинків.

Я це до того, що наявна практика назавжди позбавляє нас цього фінансового джерела. Адже, зрештою, йдеться не про те, щоб взагалі заборонити чи відмовитися від будівництва тих-таки мансард або переобладнання підвалів чи колясочних. Мова про те, що доходи від подібних інвестиційних проектів у певній своїй частині повинні йти на задоволення потреб усіх законних співвласників багатоквартирних будинків. А отже, в усіх інвестиційних контрактах, пов'язаних з використанням житлового фонду, має (крім чиновників від комунгоспу) бути присутня і третя сторона. Ми з вами.

Р. С. Справжня, а не демагогічна, демократія починається там, де право приватної власності (у тому числі і часткової) не тільки декларується, а й беззастережно захищається державою усіма властивими їй інституціями й інструментарієм. Це — аксіома. Закон «Про приватизацію державного житлового фонду», ухвалений Верховною Радою в 1992 році, який за великим рахунком, був найдмократичнішим і найуважливішим актом незалежної України стосовно своїм зромадям. Саме цей закон не продекларував, а дав кожному з нас реальний і матеріальний аргумент соціальної свободи — право приватної власності на наше житло. Постала потреба офіційного тлумачення цього права, незалежно від того, яке рішення щодо цього питання прийме Конституційний Суд України, зайвий раз нагадає, що демократія ще вчиться й вчиться. Усім нам.

Ігор НАУМЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКОЇ.

«Труба тут, корочє»

ПРОБЛЕМНА СИТУАЦІЯ

Селища Контарне та Московське поблизу Шахтарська, що на Донеччині, справляють нині гнітюче враження. Колиш тужини мешканці працювали на шахті «Московській» та ремонтно-підшипниковому заводі. Перша тепер перебуває в процесі ліквідації, другий — не функціонує. Дві худорляві людини несуть на плечах якусь залізязку. Підходимо, знайомимосяз — це 33-річний Олег та 17-річний Сергій, сусіди. За кілограм зданого брухту їм платять 20 копійок. Завантаження на машину — шість гривень тонна.

— На хліб і цигарки виста-
чить. Пляшечку ще, може, візь-
мемо — чверточку!

Сергію зроду не даси сімнад-
цять — чотирнадцять шонай-
більше! Батько помер, старший
брат відбуває восьмирічне пока-
рання в місцях позбавлення во-
лі. Живуть з матір'ю на 140 гри-
вень пенсії, яку хлопець отримує
за батька. Має професію елек-
трослюсаряз. Хотів влаштуватися
на ліквідацію шахти. Проте, за
словами Сергія, йому відмовили,
сказавши, що вільний місць не-
має. Тож тепер планує податися
на сусідні шахти. Та чи складеть-
ся? Адже з усього видно, що че-
рез байдикування та старання
старшого сусіда смак спиртного
юнаку добре знайомий.

Олег вже дорослий чоловік —
за плечима армія і праця на су-
сідній шахті. Кажє, що звільнив-
ся через проблеми зі здоров'ям.
Вочевидь не обманює, під зем-
лею таки працював. Адже на об-
личчі в нього характерні чорні
цятки — вугільний пил потрапив
у завдані конвейером рани. Про
перспективи молоді в рідному
селищі кажє просто: «Труба тут,
корочє».

Дивимосяз, що такі труба! Ра-
ніше тільки на шахті працювало
півтори тисячі мешканців. На
період ліквідації залишили 141
особу. А за рік-два зостанеться з
півсотні — забезпечувати водо-
відлив та вентиляцію. Тож ли-
шилися в селищах переважно ді-
ти і пенсіонери. Молодь на су-

сідні шахти їти працювати не хо-
че. Шукає щастяз в Росії, пере-
важно в Москві. Платять непо-
гано, хоча й доводиться, за сло-
вами самих заробітчан, терпіти в
білокам'яній «ментовській бес-
предел».

У Московському та Контар-
ному активністю нині вирізня-
ється хіба що «Аязь». Щоправда,
до амстердамського футбольного

гранда він не має жодного сто-
сунку, торгує та приймає вже
згадуваний брухт. У пересічних
мешканців ставлення до «Аязь-
су», як нам здалося, неоднознач-
не. З одного боку, структура на-
чебто допомагає селищам. А з
другого — люди чомусь загадко-
во мружать очі...

У напівзалишених селищах на
житло попиту немає. Найняти
квартиру на місяць коштує всьо-
го вісім—десять гривень. А за
200—300 ви будете її повноправ-
ним власником. Щоправда, цет-
ралізоване опалення не функціо-
нує. Тож доведеться взимку обіг-
рівати оселю плитою на кухні.
На околиці Шахтарська довели-
ся побачити, як добувають вугілля
для побутових потреб. Двоє
чоловіків — Василь та Ігор — лу-
пали кирками чорний терикон.

То чому тоді ліквідують «Мос-
ковську», адже це створює для
мешканців двох селищ величезні
соціальні проблеми. Ліквідаційна
комісія, яка працює на шахті, на-
зиває три причини: тутешнє ву-
гілля не окупає витрат на видо-
бування, його запаси майже ви-
черпані, до того ж воно неякісне
— містить багато домішок. Аргу-
менти справді переконливі.

Проте ми відшукали досвідче-
ного шахтаряз, який усе життя
працював на цій шахті й тепер
залучений до її ліквідації.

— Яка ваша думка, чи варто
було закривати «Московську»?

— Ні!
— А кажуть, що тут вугілля
поганє...

— Навпаки, гадаю, вугілля тут
чи не найкращє...

Раптом до нас підійшов один
з місцевих начальників, тож від-
верту розмову продовжити не
вдалося.

Та через кілька днів доля ви-
падково звєла нас з вихідцем з
Шахтарська, який нині є порів-
няно впливовою людиною. На-
ша розповідь про неперспектив-

ну «Московську» та її поганє ву-
гілля його відверто розвеселила.
Коментар цього чоловіка був ла-
конічний:

— На «Московській» гарнє
вугілля. Чи не «ліквідують»
її, щоб потім привласнити
«неперспективний» об'єкт за
безцінь?

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ОСОБИСТОСТІ

Її життя, мов кіно. Але кіно — це тільки кіно

Байстрючка — так називали її мешканці Поццуолі,
найбіднішої околиці Неаполя. «Зубочистка» — це слово
вишкрябували на її парті, стінах туалету і навіть на двє-
рях дому однокласники. Софі Чиколоне — так звали 15-
річну дівчину, що здобула титул «Принцєса моря»...

І все це про неї — Софі Лорєн. Дивлячись на цю ча-
рівну жінку, важко уявити, що вона впритул наблизилася
до свого 70-річного ювілею. Але тільки наблизилася,
кругла дата ще попереду.

Секрет її таланту, вєзіння і краси, мабуть, так і не бу-
де розгадано. Навряд чи 69 років тому маловідомий іта-
лійський актор пересувного театру Рікардо Чиколоне,
відмовившись одружуватися з Ромальдою Вілланє, бо
вона народила дівчинку, здогадавався, що ввійде в істо-

рію кінематографу саме завдяки цій дівчинці. І навряд
чи ті, хто сміявся над сухореброю, довготєлєсою і нез-
грабною Софі, уявляли, що жінки всього світу обміню-
ватимуться дієтою від Софі Лорєн (один ананас шодня
натщєсерцє). І вже точно не знав продюсер, який пого-
дився дати роль у фільмі «Африка під морязми» малові-
домій Софі Чиколоне тільки за однієї умови — вона
взьмє псевдонім Лорєн, — що він вигадав не просто
прізвисько, а символ.

Два «Оскар», «Золота куля», «Срібна стрічка» — це
аж ніяк не повний перелік її нагород. І все-таки в одно-
му зі своїх численних інтерв'ю Софі Лорєн заявила: «Як-
би мені запропонували зніматися в найкращому, най-
важливішому у світі фільмі, який, проте, міг би нашко-
дити моему особистому життю — дружини і матері, я
відповіла б: ні, дякую. Бо кіно — це кіно, а життя — це
моє життя». Мабуть, ці дві ролі — матері і дружини — і
стали головними ролями Софі Лорєн. Хоча, можливо,
кінокритики з цим і не погодяться.

Наталія ОНИЩУК.

На конкурсі привабливості для інвестора Угорщина завжди займала перше місце

А ЯК У НИХ?

За останні 12—13 років іноземні інвестиції в Угорщину стано-
вили більш як 30 мільярдів євро. Мабуть, більших капіталов-
кладєнь не бачила жодна країна колишнього соцтабору.

На початку 90-х західні під-
приємці інвестували в угорську
економіку в середньому майже 2
млрд. дол. на рік. В роки вели-
кої приватизації ці суми сягали і
4,5 млрд. дол. Останнім часом
іноземні капіталовкладєння
зменшилися, оскільки еконо-
мічна ситуація в Угорщині змі-
нилася: істотно збільшилася
зарплата, за вимогою Євросоюзу
до Угорщини як до кандидата в
члєни ЄС скасовано низку
пільг. До того ж за інвестора
стали активніше боротися чєхи,
словаки, поляки, що мають той
запас робочої сили, якого в
Угорщині вже немає. Однак
Угорщина залишається держа-
вою, інвестиційна політика яко-
го гідна наслідування.

Про механізм залучєння ін-
вестицій «ГУ» розповів заступ-
ник генерального директора де-
партаменту з розвитку еконо-
мічних програм Міністерства
економіки і транспорту Угорщи-
ни Ласло ЧЕРНЕНСЬКІ. Він очо-
лює відділ зі стимулювання іно-
земних інвестицій.

Як з'язувалося, корєні успіхів
на поприщі залучєння інвести-
цій ідуть глибоко в соціалістич-
нє минулє Угорщини. Вже в 70-
ті роки в країні було прийнято
низку законів, що піднімали над
країною залізну завісу. Зокрема,
закон, що дозволяє створювати
спільні підприємства. Однак
справжній інвестиційний бум
почався значно пізніше — в дру-
гій половині 80-х, коли в Угор-
щині відбулися великі економіч-
ні реформи. При цьому головну
роль відіграло те, що сама Угор-
щина не на словах, а на ділі де-
монструвала велику зацікавле-
ність в інвестиціях. Економісти
вирахували, а політики це зрозу-
мили і прийняли, що єдина мож-
ливість прогрєсивного розвитку
країни — відкритися для інозем-
ного капіталу. Було прийнято
радикальні рішення, згідно з
якими чи не кожнє угорськє
підприємство мало вєсти зов-
нішньоекономічну діяльність. А
держава їх активно підтримува-
ла. У 1989 році було прийнято
закон про регулювання інозем-
них інвестицій. У законі був пе-

релік пріоритетних для інвести-
цій галузей — енергєтична, теле-
комунікаційна, фармакологічна
та інші. Але інвестувати можна
було не тільки в них.

— Ми створили сприятливі
умови для інвестицій завдяки
тому, що швидко сформували
законодавчу базу, — пояснив
Ласло Черненські. — Свою роль
відіграв і угорський менедж-
мент, що володіє іноземними

мовами. Усі зусилля було спря-
мовано на створєння позитив-
ного іміджу: в Угорщині з'язи-
лося Агентство із залучєння ін-
вестицій і зовнішньої торгівлі
(ITDH), країна надала лібераль-
ні умови в оподатковуванні.
Простіше кажучи, на конкурсі
привабливості для інвестора
Угорщина завжди старалася зай-
няти перше місце. Зайняла його.
І, я думаю, вона дотепер зали-
шається першою.

— Якї в Угорщині є податкові
пільги?

Перед вступом до ЄС ми
скасували низку пільг. Нинішня
система підтримки капіталов-

кладєнь полягає в тому, що ве-
ликий інвестор звільняється на
п'ять років від сплати податку
на прибуток. Великим вважаєть-
ся інвестор, що вкладає понад
10 млрд. форинтів (близько 40
млн. євро) і створює більш як
500 робочих місць. Однак, якщо
інвестор бажає освоєвати еко-
номічно відсталі регіони з висо-
ким ступєнем безробіття, то там
великим вважається капітал у 5
млрд. форинтів. Відповідно ін-
вестор у цьому регіоні зобов'яз-
аний створити не менш як 300
робочих місць.

— Чи вважають угорці, що ін-
вестори наживаються на них?

— Майже чверть угорського
населєння працює в іноземних
фірмах і СП. Для багатьох із них
відкривається можливість між-
народної кар'єри. Вони працю-
ють над підвищенням професій-
ного рівня. Але частина населє-
ня — це здебільшого люди стар-
шого віку — незадоволені лібе-
ральною економікою: скороти-
лося близько мільйона робочих
місць. Своєю втрату роботи бага-
то хто так чи інакше пов'язує з
приходом інвестора. Ми справді
чимало втратили. Але ми втрати-
ли б ще більше, якщо не пішли
шляхом лібералізації.

— Чи були в Угорщині великі
скандали або судові розгляди,
пов'язані з корупцією чи
чиновників, які перешкоджають ді-
яльності іноземних інвесторів, ви-
магають у них гроші?

— Відкритих, публічних
скандалів не було. До неї вхо-
дять найбільші інвестори. Вони
напряму спілкуються з урядом, і
він прислухається до їхніх порад
чи скарг.

За минулі роки в Угорщині
багато разів змінювався уряд,
але офіційна позиція Будапєшта
залишалася незмінною: «Ми ра-
ді будь-якому капіталу». При
цьому основна вимога до інвес-
тора — виконання ним угор-
ських законів і дотримання прав-
ил конкуренції.

Ви запитаєте, чому Україна
не скористається досвідом сусі-
дів, рівєнь життя яких уже ра-
зочє відрізняється від нашого?
На це питання глава торгово-
економічної місії при Посоль-
стві України в Угорщині Ми-
хайло Товт дав цілком відверту
відповідь: «Інтерєс до залучє-
ння інвестицій у нашої країні не
домінує»...

Яна СТАДІЛЬНА.

Платне здоров'я у сфері медичних послуг

Шизофренія. Зміна дійових осіб: чорти, ЦРУ і марсіани

ДУША БОЛИТЬ

Убілоруській психіатрії спостерігаються нові тенденції. Нині пацієнти мінських психіатрів найчастіше вважають себе великими банкірами, священниками, співробітникам спецслужб і «новими росіянами». Про це «Інтерфаксу» повідомили у міністерстві охорони здоров'я Білорусі.

Зміни в маніакальних уподобаннях, пояснюють у білоруському міністерстві охорони здоров'я, спричинено зміщенням суспільних і соціальних пріоритетів у сучасному суспільстві. «Шизофреніки пішли в релігію та космос», — кажуть психіатри. Вони зазначають, що останніми роками в Мінську зросла кількість так званих «старечих психіатричних розладів». У людей похилого віку гіпертрофованих форм набуває жадібність, підозрілість, побоювання через те, що родичі прагнуть відправити їх на той світ. Спектр соціофобій у хворих коливається від звинувачень сусіда в тому, що його новий паркан спричинив невротичай на дачі, до страху перед мафією.

Щодо цього питання наші співвітчизники, хворі на психічні розлади, практично солідарні з білорусами. Українські психіатри стверджують, що їхні пацієнти під час загострень такого зах-

ворювання, як шизофренія, найчастіше, «бачать і чують» прибульців із космосу. Нині до хворих у маячні нечасто приходять партійні діячі та державні лідери.

За словами виконавчого секретаря Асоціації психіатрів України Семена Глузмана, форма психічного захворювання залежить від соціального наповнення. Сама хвороба не модифікує. Змінюється, так би мовити, її «інформаційний привід». Психіатр спростовує інформацію, що з'явилася в деяких ЗМІ, про те, що кількість

■ ■ ■
У психіатричній практиці, зафіксовано спостереження, котрі свідчать, що в стресових ситуаціях чимало пацієнтів знаходять в собі сили, щоб стати «менш хворими»

психічних захворювань у країні останніми роками зросла. Мовляв, через кризу в політиці, економіці та соціальному житті. У психіатричній практи-

Фото Юрія ВЕНГЕРША

ці, повідомив Семен Глузман, зафіксовано спостереження, котрі свідчать, що в стресових ситуаціях чимало пацієнтів знаходять в собі сили, щоб стати «менш хворими». Так, у Київській лікарні імені Павлова під час повені 60-х років, коли виникла загроза затоплення медзакладу, лікарі спостерігали, як кілька серйозно хворих, котрі роками жили у власному «шизо-світі», звернули матраци і пішли рятуватися від стихії разом з іншими...

Київськими психіатрами було проведено дослідження, які засвідчили, що за радянських часів більшість фобій у хворих на шизофренію, котрі дебютували (у даному контексті дебют — перший прояв хвороби. — Авт.), було пов'язано з ЦРУ і КДБ. Нині головною причиною страхів у людей з психічними розладами є космос і його похідні. Людам найчастіше вважаються інопланетяни. Цікаво, що до жовтневого перевороту 1917 року головним персонажем білої гарячки психіатри називали чорта.

Ольга ВАУЛІНА.

Діагноз з допомогою Інтернету

В обласному перинатальному центрі, що в Івано-Франківську, в рамках україно-швейцарського проєкту «Перинатологія» відкрито кабінет телекомунікативної медицини. Вперше місцеві медики матимуть можливість консультуватися через Інтернет з вітчизняними і зарубіжними колегами під час встановлення діагнозу, призначення лікування, обмінюватися досвідом роботи тощо.

— Для цього в нас є відповідне обладнання, придбане в рамках проєкту, на рік оплачено прямий Інтернет-зв'язок, що дає змогу цілодобово контактувати з лікарями України та Швейцарії, — розповідає завіду-

вач центру планування сім'ї, обласний позаштатний перинатолог Мар'ян Яремко. — Це дасть нам можливість правильно, вчасно, на місці встановлювати діагноз, підбрати правильне лікування і навіть клініку, де хворі можуть отримати найефективнішу допомогу. Скажімо, коли встановлюють вади новонароджених і трапляються дуже складні випадки, маємо змогу передавати зображення, опис даної патології з допомогою Інтернету і консультуватися з фахівцями України та зарубіжжя. Те саме — і щодо лікування вагітних та породіть.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Фінансовий оптимізм на десятину, решта — за рахунок пацієнтів

КОМЕНТАР

Будуть гроші — буде і здоров'я. Це вже аксіома. Тому сьогоднішні майбутнє самопочуття пересічного громадянина країни, хоч як дивно, залежить від проєкту державного бюджету на 2004 рік. Заступник Міністра охорони здоров'я України Юрій Поляченко вважає, що той проєкт для галузі оптимістичний. Проте чиновник у білому халаті усвідомлює, що на 100 відсотків забезпечити фінансові потреби за коштів держбюджету неможливо. За словами Ю. Поляченка, питома вага загального фонду видатків на охорону здоров'я у загальному обсязі ВВП у наступному році очікується у розмірі 3,1 відсотка (у 2003 році було 3 відсотки). Але з урахуванням коштів спеціального фонду цей показник становитиме 3,5 відсотка.

На кожного громадянина країни, в контексті медичного бюджету на 2004 рік, плановано використати 176,2 грн., а з урахуванням спецфонду — навіть 202 грн. 10 копійок!

Витрати на охорону здоров'я з усіх джерел фінансування останніми роками зростали нижчими темпами, ніж ВВП. Такого висновку дійшли автори дослідження «Стратегічні напрями розвитку охорони здоров'я в Україні». Так, за їхніми даними, частка загальних витрат на охорону здоров'я у структурі внутрішнього валового продукту з 4,6 відсотка у 1996 році зменшилася до 3,7 відсотка у 2000-му.

Аналітики проводять паралель між рівнем життя насе-

лення країни та станом його здоров'я. Скорочення реальних грошових доходів більшості населення, його платоспроможності зумовило погіршення структури споживання. З погіршенням життя пов'язане зниження рівня самообережної поведінки населення та піклування про своє здоров'я. За даними проведеного у жовтні минулого року Держкомстатом дослідження про доступність для населення медичних послуг та лікарських препаратів, третина українських сімей, члени яких перебували медичної допомоги, не змогла задовольнити ці потреби. Основною причиною цього переважна більшість респондентів назвала надто

високу вартість ліків, виробів медичного призначення та послуг системи охорони здоров'я. Значно зменшилися можливості лікувальних закладів забезпечувати населення декларованою Конституцією безплатною охороною здоров'я, зросла вартість медичних послуг та ліків.

Мал. Валерія СИМОНОВА

Отже, фінансовий оптимізм заступника Міністра охорони здоров'я країни обгрунтований конкретними цифрами. Проте бюджетні

асигнування сьогодні покривають лише меншу частину від потреб. Решта витрат на здоров'я здійснюється за рахунок пацієнтів. Вони платять за ліки і витратні матеріали, харчування, білизну, оплачують послуги молодшого медперсоналу. Поширені неофіційні платежі лікарю. Суми,

яких вимагають від хворих або їхніх родичів, значні, і більшість громадян неспроможна їх сплачувати.

Ольга ВІТЕР.

ФОТОФАКТ

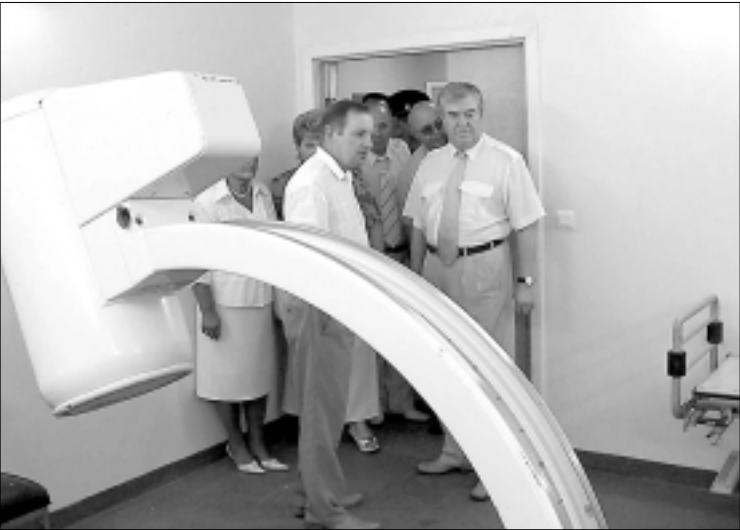

Фото Олександра СЕРГОГО (Укрінформ).

В Одеській міській лікарні №10 відкрито новий опіковий центр, побудований і оснащений сучасним устаткуванням за участі американської сторони.

На знімку: міський голова Руслан Боделан (праворуч) оглядає лікувальну установу.

ОГОЛОШЕННЯ

Дніпропетровська філія Агентства з питань банкрутства (Організатор конкурсу) проводить конкурс з продажу майна підприємства-боржника — ВАТ «Дніпроспецбуд» (справа № Б15/24/104/00). Загальна характеристика об'єкту продажу: комплекс будівель та споруд промбазі Синельниківського БМУ-33 з обладнанням, які розташовані за адресою: Дніпропетровська область, м. Синельникове, вул. Чехова, 38. Початкова ціна об'єкту продажу складає 75100 (сімдесят п'ять тисяч сто) грн. 00 коп. з ПДВ. Фіксовані умови конкурсу: 1) зобов'язання щодо щомісячної компенсації ВАТ «Дніпроспецбуд» витрат пов'язаних з утриманням та оподаткуванням земельної ділянки, прилеглої до будівель та споруд, що продаються з дня визначення переможця конкурсу (затвердження протоколу засідання конкурсної комісії) до моменту переоформлення права користування земельною ділянкою; 2) переоформлення права користування земельними ділянками, прилеглими до будівель та споруд, що продаються здійснюється за рахунок покупця; 3) учасники, що мають кредиторську заборгованість перед ВАТ «Дніпроспецбуд» до участі у конкурсі не допускаються. Переможцем конкурсу визнається той учасник, який запропонував найвищу ціну за об'єкт продажу та взяв на себе зобов'язання щодо виконання фіксованих умов конкурсу. Гарантійні внески учасників конкурсу (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників конкурсу — 17 грн. перераховується на рахунок Організатора конкурсу — філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Дніпропетровській області: н/р 26006351680200 в АПІБ «Аваль», МФО 305653, код ЄДРПОУ 26252710 до 21.10.2003 р. Заявки на участь в конкурсі приймаються до 21.10.2003 р. включно за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 6.486 км. №7, з 9.00 до 18.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктами та оформлення участі в конкурсі звертатися за тел. (056)744-19-31. Конкурс відбудеться 24.10.2003 р. о 14.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 6.48, км. № 7. Результати конкурсу оформлюються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі-продажу між покупцем та боржником.

Увага!

Пропонується до продажу об'єкти незавершеного будівництва розташовані в центрі м. Ромни Сумської області: — недобудована школа 4 поверхи загальна площа 6904 м² стіни, дах, покриття, інженерні мережі. вартість — згідно експертної оцінки. — 144 кв. житий будинок загальна площа 8034 м² збудовано: 9 поверхові секції — 2 секції до 3 поверху — 2 орієнтована вартість — 750 т. грн. Довідки за телефонами 8. 05448 2-20-29, 2-17-78, 2-19-63. факс 2-14-85.

Собранием акционеров (протокол № 7 от 25.06.03 г.) принято решение о ликвидации ДП «Маяк» АОЗТ «Горловский авторемонтный завод» (84619, г. Горловка Донецкая область, ул. Комсомольская, 82, код 25603685). Ликвидационная комиссия принимает претензии кредиторов по вышеуказанному адресу в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Кіровоградської області (м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) Постановою від 12.08.2003 р. у справі № 10/21/14 боржник закриті акціонерне товариство «Дорстрой» (м. Олександрія, Кіровоградської області, вул. Кільцева, 1, код ЄДРПОУ 23688708). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кобець Ірину Володимирівну (ліцензія АА № 249536 від 16.11.2001 р., м. Олександрія, вул. 50-років Жовтня, 22, кв. 4).

Ліквідується приватне підприємство «Істина» (юридична адреса: м. Львів, вул. Квітнева, 3/1, рах.№ 26003463 в АПІБ «Аваль», МФО 232557, ЄДРПОУ 23275343). Голова ліквідаційної комісії — Паламарчук Тетяна Олександрівна. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

«Українська корпорація з імпорту енергетичних ресурсів «Укренергоімпорт» (Товариство з обмеженою відповідальністю), код ЄДРПОУ 24096393, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються за адресою: 01103, м. Київ, вул. Німанська, 10.

Постановою Господарського суду Київської обл. (01033, Київ, в. Жилинська, 58 Б), від 08.08.03 у справі № 222/2Б-2003 ТОВ «Агрофірма Президент Курс» (ЄДРПОУ 30743512, адреса: 09313, Київська обл., Володарський р., с. Рубченки, в. Л. Українки, 7) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Васильченко Віталія Васильовича (ліцензія АА № 419230 від 30.10.2002 р.), м. Київ-210, а/с 216; 04210. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Хозяйственный суд Днепропетровской области объявил банкротом и открыл ликвидационную процедуру в отношении Общества с ограниченной ответственностью концерн «Укрсталь», код ЄДРПОУ 30394706; 49000, г. Днепропетровск, пер. Белостоцкого, 12/36, постановление от 23.09.03 г. по делу № Б24/100/03. Ліквідатором призначено арбітражний управлюючий Талан Леонід Григорьевич (0562) 92-53-18, заявлення от кредиторів приймаються ліквідатором в течение месяца со дня публикации объявления по адресу: 49000, г. Днепропетровск, а/я 158.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 05.08.2003 р. порушив провадження по справі № 15/126Б про банкрутство ТОВ «Агрофірма Бешівська» (Донецька область, Старобешівський район, с. Новозар'ївка, вул. Шкільна, 3, код ЄДРПОУ 30366841, р/р 26004301845141, МФО 334765 Старобешівське відділення «Промінвестбанк»). Розпорядником майна призначено Кондратьєву М. В. (ліцензія № 249779, 83086, м. Донецьк, вул. Горького, 34, т. 8 (062) 335-25-44). Претензії приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, вул. Шевченка, 307) ухвалою суду від 18.07.2003 року порушив справу № 14/2773 про банкрутство Сільськогосподарського виробничого кооперативу «Горобівський» (19050, Черкаська область, Канівський район, с. Горобівка, р/р 260073601810288 у філії АКБ «Національний кредит» у м. Каневі, МФО 354972, код ЄДРПОУ 03792021). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шмідта Михайла Симоновича, м. Канів, вул. Вишнева, буд.6. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До відома акціонерів Закритого акціонерного товариства «Автомобіліст», код ЄДРПОУ 21635518 (далі «Товариство»). Виконавчий орган Товариства, виконуючи вимогу Ради Товариства (Спостережної Ради) відповідно до ст.43,45 Закону України «Про господарські товариства», скликає позачергові загальні збори акціонерів Товариства, які відбудуться 12 листопада 2003р. о 10 год. 00 хв. за адресою: м. Київ , вул. Жмеринська, 22, 2-й поверх. Реєстрація відбуватиметься з 9 год. 30 хв. до 10 год. 00 хв. Порядок денний : 1. Обрання та відкликання Виконавчого органу Товариства; 2. Обрання та відкликання членів спостережної ради Товариства та ревізійної комісії Товариства; 3. Про відчуження будівлі адміністративної загальною площею 2518,80 кв. м, що належить Товариству і розташована за адресою: м. Київ, вул. Жмеринська, 22. Акціонери повинні мати при собі паспорт або довіреність на право участі та голосування у Загальних зборах акціонерів. Виконавчий орган Товариства.

Від ведучого

На відоме «А вам слабо?» ми відповімо: «А ми можемо ще й отак!». Під такою умовною назвою виходить сьогоднішня сторінка. Моя знайома, котра повернулася із-за моря, якось сказала: я знаю, чому нас не дуже радо випускають за кордон, (не смійся, зауважила вона, і ви, шановні читачі, не смійтеся), бо ми дуже розумні. Їхньому продавцеві складно усно відняти 48 від 94! А коли наша дівчина назвала правильну відповідь (вона чекала здачу), чоловік здивувався: а ви звідки знаєте? В кого ще залишилися сумніви, що ми «ще й на машинці вміємо», читайте «Далі буде».

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Михайла САЧУКА.

ЗАХОПЛЕННЯ

Хрестики
отця
Віктора

Віднедавна у скромній хатині настоятеля Свято-Покровської церкви, що в селі Уїздці Млинівського району на Рівненщині, Віктора Гриненка вечорами довго горить світло. Бо священник захопився вишиванням. На це хобі його надихнуло вперше вишите власноруч пасхальне покривало, від якого очей не відвести. Цікаво, що отець Віктор вишиває лише хрестиком, що символічно.

Олександра ЮРКОВА.

ЦЬОГО

■ **1739 р.** Народився князь Григорій Потьомкін, державний і військовий діяч Росії. З його ініціативи зруйновано Запорозьку Січ.
 ■ **1918 р.** В Україні за наказом Центрального військово-революційного комітету розпочалося формування повстанських дивізій для боротьби з німецькими військами та гетьманською владою.
 ■ **1933 р.** Помер живописець Опанас Сластюн.
 ■ **1938 р.** Безпосадовчий переліт з Москви на Далекий Схід льотчиць Гризодубової, Осипенко, Раскової. Міжнародний жіночий рекорд дальності — 6450 км.

ДМИТРОВІ ІСТОРІЇ

Про Перю і Керю

Перя — це скорочене від «Перестройка». Потрапила вона до мене кошеням у той смішний час, коли інакше пані з таким характером назвати було просто неможливо. Перя виправдовувала своє ім'я, як могла. Насамперед, вона не їла м'яса. Щоправда спочатку вона не їла його тому, що його просто не давали. Я, тоді ще зовсім пацан, жив сам (батько-офіцер з мамою і сестрою перебували в Німеччині), а тому кулінарією особливо не захоплювався. Перя швидко звикла до картоплі і цілком задовольнялася кашею. Коли, вступаючи до військового училища, я відвіз Перю в село, там довго не могли зрозуміти, як кішка будучи при своєму розумі може ігнорувати котлети і з жадністю накидатися на те, що готують свиним — тобто на суміш вареної картоплі з різними крупами.

Утім, кажучи «будучи при своєму розумі», слід зробити застереження. Перя з власною головою що називається не дружила. Оскільки вона була молодою, то полюбляла стрибати по квартирі, виробляючи неймовірні піруети і мимоволі змушуючи тих, хто спостерігав за її акробатичними вправами, задумуватися над тим, якої втрати зазнав вітчизняний цирк у її особі. Тут були і багатометрові ходіння на задніх лапах, і перекидання вперед та назад, і карколомні стрибки. Знайома дівчина-медіум стверджувала, що нею керують духи. Може, так воно і було, але я все-таки більше схилився до думки, що дівчисько (звісно, Перю, а не медіума) просто що називається «заклинювало».

У селі, як потім розповідала тітка Ніна, яка пригріла її, Перя реалізувала усі свої таланти. Жоден собака в окрузі не ризикував наблизитися до двору, який охороняла Перя. Це зрозуміло: кому хочеться тікати підвиваючи, так ще з роздряпаного мордою. Коли Перестройка виходила у двір, мешканці хазайського двору зі слабкими нервами відразу ретирувалися, щоб не спокушати долю, а інші боролися з надлишковими дозами адреналіну, тихо тремтячи осторонь.

Керя на відміну від Пері жив скромно, я навіть сказав би, непомітно. Утім знайомі дівчата, що приходили в гості, цю точку зору навряд чи поділяли. Керею я назвав таргана, якого піймав і посадив у трилітрову банку. Знаєте, навіть серед тарганів зустрічаються товариші, з якими просто приємно спілкуватися! У банці, що стояла на кухонному столі, Керя був справжнім «королем балу». Він був на рідкість товаришким і радісно зустрічав гостей, котрі збиралися за моїм (даруйте, за керіним) столом погомоніти про те і се. Щоправда іноді він захоплювався, ворухачи вусями і розглядаючи гостей зі своєї банки, і деякі його пронизливого погляду зрештою просто не витримували.

Звинуватити Керю можна було в чому завгодно, та тільки не в обжерливості. Харчувався він скромно, шматочка хліба і грудки каші йому вистачало на тривалий час. У маленькому блюдиці з дитячого лялькового набору в нього стояла вода, але ніхто ніколи не бачив, щоб він пив — очевидно, цей акт для Кері був дуже інтимний, не для широкого загалу. Але все-таки, попри вроджену скромність, цей видатний тарган домігся таки загального визнання. Принаймні, якщо раптом траплялися урочистості, жоден тост без чаркування з керіною банкою не обходився.

Ваш ФІГУРНИЙ.

Р. С. Шановний читачу, цим матеріалом ми відкриваємо нову рубрику в «Далі буде» — «Дмитрові історії». У ній журналіст Дмитро Фігурний розповідає про цікаві випадки, пов'язані з тваринами, поділитись й іншими своїми спостереженнями.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

ціально на замовлення. У його каталогах різнокольорові орнаменти, тварини, китайські та японські (ієрогліфи і обов'язково з перекладом, аби знали, що носять). Є у творчості і декілька обов'язкових умов: одноразові голки, клієнти старші 18 років. Щоправда, якось Сергій робив малюнок 17-річній дівчині — вона принесла від батьків письмовий дозвіл. Є й неписані закони. Наприклад, попереджати клієнта, якщо обране тату вже має іншого власника.

Сергій розповідає, що люди, які приходять до нього, по-різному ставляться до татуювань. Хтось сходу вирішує це зробити. Такі наколюють і забувають, наче ставлять галочку у списку виконаних завдань. А для когось — це давня мрія, обдумана, зважена. Але практично всі трохи бояться. Дехто навіть приходять з нашатирином спиртом. (До речі, дівчата частіше роблять наколки, ніж хлопці). Проте «варіант» з анестезією, який спадає на думку кожній сучасній людині, тут не проходить — під дією знеболювального кров виштовхує фар-

бу. І хильнути для хоробрості теж не вийде.

— Я прошу не вживати перед цим спиртне. Інакше не можна гарантувати якості: через розширені судини виступає багато крові, тому погано видно як проколюється малюнок, — пояснює мій співрозмовник.

Сергій переконаний, що про розписи на своєму тілі у майбутньому він не шкодуватиме. Але про всяк випадок додає: «Врешті, існує така річ як професійний грим».

Ольга СРІБНА.

На знімках: жаба у подарунок; можна зробити й отаке татуювання.

Насправді

- під час татуювання голка проколює шкіру максимум на 1,5 мм;
- на старе тату можна нанести нове, малюнок можна підравити або доповнити;
- заживає татуювання один-два тижні;
- татуювання — це на все життя. Не буває наколок на п'ять років;
- після знищення наколок у будь-якому разі залишаються сліди на шкірі.

Нюанси солов'їного квакання

Організація української молоді «Спадщина» повідомила про успішне завершення першого етапу акції «Суржик — культура бідних», що проходила у львівській школі №54

Автор листівок, студентка Ольга Мартинюк, не вдавалася до Азайового моралізування, бо вважала, що перший погляд на малюнок має викликати усмішку, а вже потім спонукати до роздумів про меншовартість суржику. Справді, неприродно й комічно в молодіжному середовищі Львова поєднуються російські блатні слівця з галицькими діалектизмами: «в чьом дело я сі питаю», «я ті конкретно базару» тощо. Як зазначив голова Львівської обласної організації «Спадщина» Роман Миська, мета акції — розвуршити масову свідомість, а надалі поширити цей досвід по інших регіонах України.

Ця тема своєрідно зрікошетила у самому Львові. У тамтешній газеті «Поступ» двоє авторитетних письменників виступили проти мовного пуританства. Приміром, Володимир Ешківєв висловився так: «Той процес, у руслі котрого українська мова перебувала останні п'ятнадцять років, можна означити словом «адаптація». Із радянської теплиці українська мова потрапила під транзитолобні та мутагенні вітри глобалізованого світу. І, замість очікуваної тріумфальної площі Вільних і Рівних мов, наша страдала опинилася на планетарному стадіоні, де

завдяки Біллу Гейтсу-со-товариші вже закінчилися боротьба за перше місце... Адаптація до таких умов для української мови виявилася заважкою. Тому вона не змогла вчасно піти у наступ, віддала незоре поле поп-культури своєму одвічному російському конкурентові, не спромоглася захопити плацдармів молодіжної субкультурності, не створила легкої кавалерії україноцентричних міських сленгів...»

А Юзю Обсерватор (псевдонім знаменитого письменника Юрія Винничука) заявив таке: в Німеччині, Італії та інших країнах є цілі літератури, написані тамтешнім суржиком, то чому ми мусимо збіднювати нашу мову на догоду словникам, котрі завжди відстають від життя?

Цікаво, що Ешківєв і Винничук — кумири не лише львівської читацької (й навіть не читачької) молодіжної аудиторії. Кого послухає та аудиторія?

А нам здається, що потроху

мають рацію обидві сторони. Справді, суржик часом збіднює мову — але при цьому збагачує літературу! Згадайте Проню Прокопівну: якби не її солов'їне квакання, хто б нас потішив і змусив посміятися над собою?

Христофор ГРУША.

Романтична
жаба

Подарувати коханому до свята маленьку жабу якщо не дивно, то принаймні оригінально. Виправдати таку екстравагантність можна за умови, що ваш обранець цікавиться «зеленими» — збирає інформацію, фото тощо. Та коли йдеться про справи амурні, про щось нормально-банальне не може бути мови. Наташа подарувала своєму хлопцеві жабу... на своєму тілі. Вона зробила на спині тату. Не останню роль у цій романтичній історії зіграв Сергій — майстер художнього татуювання.

Мистецтво
вимагає тіла

Собі першу наколку, тоді сімнадцятирічний Сергій В., зробив у салоні — маленький орнамент на нозі. Він цю прикрасу приховував від батьків два роки. Зізнатися довелося під час одного дружнородиноного свята, яке відзначали на природі. Усі діти пішли купатися і йому, звісно, кортіло...

А почалося його захоплення з того, що, побачивши у нього цю красу, друзі запро-

ХАРАКТЕРИ

понували: «Сергію, ти добре малюєш, давай спробуємо робити самі». Довго умовляли, а на день народження подарували машинку для цієї справи і підставили свої тіла. Зараз він має непогані німецькі інструменти і фарби, якими зробив добру сотню наколок. У самого Сергія їх вісім — і, каже, що це не межа. Юнак називає себе напівпрофесійним татувальником, бо займається цим удома.

— Та, мабуть, і не хотів би працювати в салоні, — розповідає, — адже тоді мистецтво перетворюється на ремесло.

Закони
жанру

Для тих, хто наважився зробити малюнок на все життя, Сергій пропонує сотні варіантів. Частенько малює спе-

РУЛИМО!

Він не «горбатий»,
але теж нівроку

Микола Баскаков, голова клубу аматорів старих машин, пообіцяв севастопольцям незабутнє шоу до відкриття Московського культурного центру, що на площі Нахімова. За місяць-півтора на цю подію обіцяють приїхати мер Москви Юрій Лужков — великий поціновувач раритетної техніки, і посол Росії в Україні Віктор Черномірдин, що роз'їжджає на 21-й «Волзі». Нам є що їм показати.

За задумом організаторів у день відкриття центру площа має бути заставлена старенькими «москвичами» і горбатими «запорозжцями», розфарбованими в національні кольори. У російській пресі було повідомлення, що в Москві з'явився удосконалений горбатий «запорожець» під назвою «Багіра». Українці теж постаралися — зробили «москвичок», форсований, з турбонадувом, дисковими гальмами, гідравлічним ручником. За змаганням між двома народними автомобілями із задоволенням спостерігатимуть не лише автолюбители. Нині ініціатори шоу запрошують до Севастополя власників стародавньої, ексклюзивної техніки.

Свого часу Микола Баскаков «таксував» на старенькій зеленій «победі», що мала незмінний успіх у пасажирів. У Севастополі чимало раритетних автомобілів, які і у зйомках фільмів беруть участь, і у шоу на святах, привертаючи увагу туристів і городян. Їх і на весілля для молодят запрошують — не «мерседес» і не коні, а все-таки екзотика.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.